

[Jens Jørgensen]

Hr. *Ole Vig Jensen* er valgt i Vestsjællands Amtskreds, og 1. stedfortræder for Det Radikale Venstre i denne amtskreds, lærer *Vibeke Grønbæk*, har meddelt, at hun er villig til at overtage det mandat, der er ledigt fra i dag.

Fru *Marianne Jøved* er valgt i Nordjyllands Amtskreds, og 1. stedfortræder for Det Radikale Venstre i denne amtskreds, husmand *Hans Larsen-Ledet*, har meddelt, at han er villig til at overtage det mandat, der er ledigt fra i dag.

Hr. *Kofod-Svendsen* er valgt i Københavns Amtskreds, og 1. stedfortræder for Kristeligt Folkeparti i denne amtskreds, lærer *Merethe Due Jensen*, har meddelt, at hun er villig til at overtage det mandat, der er ledigt fra i dag.

Endvidere har Folketinget vedtaget at meddele orlov til 2 medlemmer af Folketinget og at indkalde stedfortræderne.

Jeg skal derfor gøre indstilling om, at stedfortræderne godkendes som midlertidige medlemmer af Folketinget.

Hr. *Jens Thoft* er valgt i Århus Amtskreds, og i anledning af hans orlov fra og med den 2. februar 1993 indkaldes 1. stedfortræder for Socialistisk Folkeparti i denne amtskreds, lektor *Aage Frandsen*.

Hr. *Hjortnæs* er valgt i Århus Amtskreds. I anledning af hans orlov indkaldes fra og med den 8. februar 1993 2. stedfortræder for Socialdemokratiet i denne amtskreds, postvagtmaster *Hugo Sørensen*, idet 1. stedfortræder, lærer Peter Christensen, allerede er indtrådt som midlertidigt medlem i anledning af fru Pernille Forchhammers orlov. Et eventuelt ophør af fru Pernille Forchhammers orlov vil berettige lærer Peter Christensen til at fortsætte som midlertidigt medlem under hr. Hjortnæs' orlov.

Udvalget til Valgs Prøvelse har i et møde i dag behandlet disse sager, og jeg kan herefter på udvalgets vegne afgive følgende:

Indstilling

1. Seminarielærer Dorit Myltoft Andersen godkendes som ordinært medlem fra og med den 2. februar 1993.
2. Lærer Vibeke Grønbæk godkendes som ordinært medlem fra og med den 2. februar 1993.
3. Husmand Hans Larsen-Ledet godkendes som ordinært medlem fra og med den 2. februar 1993.

4. Lærer Merethe Due Jensen godkendes som ordinært medlem fra og med den 2. februar 1993.

5. Lektor Aage Frandsen godkendes som midlertidigt medlem fra og med den 2. februar 1993.

6. Postvagtmaster Hugo Sørensen godkendes som midlertidigt medlem fra og med den 8. februar 1993.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 141 stemmer.

Den sidste sag på dagsordenen var:

3) Statsministerens redegørelse for rigets administrative stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger, jf. Folketingets forretningsorden § 19, stk. 1 og 2.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Det danske samfund er i grunden et godt samfund for de fleste, faktisk et af de bedste i verden. Det mener vi selv i Danmark, det anerkender de fleste ude omkring, og det bekræfter internationale sammenligninger.

De fleste mennesker i Danmark har fortsat et godt grundlag for et trygt udviklende liv med mange muligheder, men ser vi blot lige nedenunder overfladen, er det ikke tiden for skønmaleri af vor situation, for det er samtidig et samfund i arbejdsløshed, i utryghed for mange, der føler sig udenfor, i usikkerhed hos mange, der har arbejde, over for, hvorvidt de nu kan bevare jobbet. Hvordan sikrer vi fortsat vor velfærd, sociale tryghed, uddannelse og jobmuligheder for de unge og tryghed i alderdommen?

Det er en ny tid og en forandringens tid, som både skaber usikkerhed og helt nye muligheder for os alle. Verden omkring os har på få år forandret sig dramatisk på både godt og ondt. Kold krig er afløst af borgerkrige og uro, men også af nye muligheder for en fredeligere udvikling. Gensidig økonomisk afhængighed påvirker os, men skaber også muligheder for en ny velfærd gennem samarbejde over grænserne i Europa.

[Statsministeren]

Vi skal igennem store forandringer i de kommende år. Det er afgørende, at der nu lægges en stabil kurs herfor uden hovsæløsninger og kortsigtede indgreb. Alle skal kunne følge med, være med og føle sig trygge ved, at tingene bevæger sig i den rigtige retning. Forandring skal vende usikkerhed til sikkerhed gennem en rolig, velovervejet indsats for at skabe et mere dynamisk, mere menneskeligt og mere miljøvenligt samfund. For at løse denne opgave vil regeringen først og fremmest sætte kræfterne ind på seks hovedområder.

For det første vil regeringen sammen med Folketinget skabe tillid til og respekt for vores folkestyre. Der må i befolkningen ikke kunne herske den ringeste tvivl om, at lovgivningen og dens forvaltning foregår på en betryggende måde.

For det andet vil regeringen gøre alt, hvad der står i dens magt, for at vende den dybt foruroligende stigning i arbejdsløsheden; situationen er desværre blevet værre siden de seneste prognoser. Så meget vigtigere er det, at regeringens program for at få gang i beskæftigelsen bliver gennemført samtidig med initiativerne i EF for vækst og beskæftigelse.

For det tredje er det afgørende for regeringen at fastholde Danmark som et aktivt og engageret medlem af EF. Det er ganske simpelt forudsætningen for vores velfærd. Regeringen vil derfor i den kommende tid arbejde intenst for at opnå befolkningens tilslutning til den løsning, der i Edinburgh blev fundet på Danmarks forhold til EF. Det klare mål er et ja ved folkeafstemningen.

For det fjerde vil alle regeringens initiativer være præget af, at gode vilkår for erhvervslivet er en afgørende forudsætning for, at vi igen kan få gang i beskæftigelsen. Nøgleordet for regeringen vil være at skabe en bedre sammenhæng i indsatsen for at styrke erhvervslivets konkurrenceevne i bredeste forstand.

For det femte skal hensynet til miljøet systematisk inddrages fra starten, når de politiske beslutninger træffes. For regeringen er der ikke en modsætning mellem samfundsökonomi og miljø, og der skal findes løsninger, som tilgodeser både miljø og beskæftigelse.

For det sjette vil regeringen sætte al kraft ind på at sikre, at den nye omstilling i samfundet ikke efterlader grupper af befolkningen som udstødte overladt til sig selv. Regeringen vil

ganske enkelt ikke acceptere, at folk i dagens Danmark kan være henvist til at leve på gader og banegårde, at gamle mennesker sygner hen af ensomhed og mangel på omsorg, eller at mennesker med psykiske problemer får lov at sejle deres egen sø, og det er en opgave, som skal klares, hvis vi skal være vores samfund bekendt.

Det parlamentariske grundlag, som den nye regering har, giver mulighed for både handlekraft og langsigtede løsninger, men selv om regeringen har et klart flertal bag sig, vil vi lytte til andre partier. Vi vil være åbne, og vi vil søge det bredest mulige samarbejde, og derfor skal regeringens åbenhed over for samarbejde ikke kun gælde de øvrige partier i Folketinget. Regeringen lægger afgørende vægt på, at befolkningen bliver draget så aktivt ind i det politiske arbejde som overhovedet muligt og vil derfor holde tæt kontakt til kommunerne, erhvervslivet, arbejdsmarkedet, de folkelige bevægelser og andre dele af samfundet. Men den vil samtidig være sig meget bevidst, at der er grupper i samfundet, som ikke er repræsenteret af stærke interesseorganisationer, og det gælder ikke mindst nogle af de svageste grupper, som sjældent eller aldrig taler mest højroset. Regeringen føler en stærk forpligtigelse til at lytte til og inddrage alle grupper i samfundet; der skal være plads til alle og brug for alle.

Regeringen vil bruge al den nødvendige energi på kampen mod arbejdsløsheden. Opgaven er så omfattende, at den ikke kan løses på kort tid; det er en vedholdende, sammenhængende indsats på alle betydningsfulde områder, der skal til.

Det fremgår desværre af den konjunkturoversigt, som regeringen udsender i morgen, at væksten i 1993 bliver betydelig lavere end hidtil ventet. Der er mange ubehagelige tegn på, at vi risikerer at blive fanget i ny stagnation, som stækker vore manøvemuligheder: et stort underskud i offentlige finanser, stigende arbejdsløshedstal, faldende indtjeningsvevne i erhvervene, mangel på udenlandske investeringer i Danmark og en for lille indsats vedrørende forskning og udvikling. Hertil skal lægges en stigende social polarisering, som følger direkte af den store og stigende ledighed. Opbygningen af en social undergruppe i Danmark udgør et stadig voksende menneskeligt og samfundsmæssigt problem, som vi med det samme må tage fat på.

[Statsministeren]

Tendensen til social polarisering forstærkes af det uddannelsesmæssige efterslæb. Vi skal i gang med en omfattende dygtiggørelse og efteruddannelse af de mange, der alene har folkeskolen som baggrund, for netop denne gruppe er hårdest ramt af ledighed eller mest udsat for at miste jobbet. Vi skal samtidig gennemføre en fornyelse nedefra for de nye ungdomsårgange og derfor også en reform af folkeskolen, som giver alle børn muligheder for indlæring og personlig udvikling ud fra egne evner.

Ledigheden er steget med knap 10.000 alene i november og december, og med 330.000 ledige ved årsskiftet sætter vi en sørgelig rekord. Desværre er hovedresultatet af regeringens nye vurdering, at ledigheden i 1993 bliver højere end i 1992; årsagerne hertil skal søges i både internationale og hjemlige forhold.

At ændre denne udvikling kræver politisk nytænkning, nyvurdering af Danmarks økonomiske og industrielle vilkår og de nye initiativer, der er nødvendige. Vi vil benytte vort EF-formandskab til at samarbejde med andre lande om at trække Europa ud af lavvækstfælden. Hvis vi i fællesskab sætter denne opgave øverst på dagsordenen, er der større chancer for, at det lykkes.

I Danmark skal vi styrke vort produktionsgrundlag, vor konkurrenceevne, og vi skal vedholdende dygtiggøre os. Regeringen vil gennemføre en reform af uddannelses- og arbejdsmarkedspolitikken. Vi vil omlægge skattesystemet, og vi foreslår en mere aktiv og dynamisk erhvervs politik. Men vi skal samtidig fastholde vore økonomiske styrkepositioner; fastkurspolitikken, betalingsbalanceoverskuddet og lavinflationen skal videreføres. Statens underskud skal nedbringes, og derfor skal det samlede offentlige forbrug fastholdes på en klart lavere stigningstakt end væksten i samfundet. I nedgangstider skal arbejdsløsheden modvirkes gennem en fremrykning af offentlige investeringer, mens der til gengæld sker en dæmpning af aktiviteten i opgangstider. Den linie skal bære samarbejdet mellem stat og kommuner i den økonomiske politik. Vi skal arbejde sammen, vi skal igangsætte sammen, og det er sund fornuft, da det på såvel kort som lang sigt vil fremme fornyelse, vækst og beskæftigelse.

Det er regeringens mål, at vi de næste 3-5 år fremrykker investeringer i infrastruktur i størrelsesordenen 10-15 mia. kr. Der skal være tale

om rentable og miljømæssigt forsvarlige investeringer, som år for år fastlægges i et positivt samarbejde mellem staten og kommunerne, ligesom der også på bygge- og boligområdet er store muligheder for at øge aktiviteten. Regeringen vil tage initiativ til, at finansloven for 1993 udnyttes fuldt ud på dette område, og indsatsen skal forstærkes i forslaget til finanslov for 1994. Der skal gives økonomisk tilskyndelse til byfornyelse og boligforbedring, som sparer på energien og tager hensyn til miljøet, og rammerne for byggeeksporten skal fortsat forbedres, også i forhold til de østeuropæiske markeder.

Den økonomiske politik handler i sidste ende om menneskelige værdier; miljø og holdbar økonomi er jo ikke modsætninger, men hinandens forudsætninger. Derfor skal der arbejdes med et grønt nationalregnskab, og der skal foretages vurderinger af miljømæssige konsekvenser ved ny lovgivning og investeringsprogrammer. Gradvis indførelse af nye grønne afgifter kan i sammenhæng med omlægningen af skattesystemet understøtte miljøansvarligheden såvel i virksomhederne som hos forbrugerne. Anvendelse af miljøvenlig teknologi skal fremmes, og der skal ske en konsekvent opfølgning af de vedtagne miljøhandlingsplaner.

Regeringen indbyder alle til at samarbejde om, hvordan vi på samme tid kan få bugt med dårligt miljø og høj arbejdsløshed. Indbydelsen gælder kommuner, amter, virksomheder, foreninger og organisationer, men er i virkeligheden rettet til hver eneste af os. Vi kan ikke undvære én eneste idé, når vi tænker på vores fælles fremtid, hvor vi skal sikre et grønt Danmark og rigtigt arbejde til de ledige; et godt miljø giver gode job.

Det er en hovedopgave for regeringen at sikre gode arbejdsvilkår for erhvervs livet, så erhvervene får mulighed for at skabe reelle nye job. Nøgleordene vil være aktiv indsats, nye samarbejdsformer og bedre sammenhæng i indsatsen. Indgåelse af ansvarlige overenskomster vil medvirke til at forbedre konkurrenceevnen samt styrke vækst og beskæftigelse. Regeringen er sikker på, at arbejdsmarkedets parter er meget bevidste herom, men også regeringen vil gøre sin del af arbejdet for at styrke erhvervenes konkurrenceevne i bredeste forstand; det vil faktisk blive det bærende i regeringens arbejds metode.

[Statsministeren]

Det er regeringens målsætning at styrke koordineringen af erhvervspolitikken for så vidt angår alle sider af konkurrenceevne, erhvervsfremme og erhvervsstøtteordninger. Regeringen vil foretage nyvurderinger af de erhvervs-mæssige konsekvenser af ny lovgivning og vil forøge indsatsen for at tiltrække udenlandske investeringer til Danmark. De små og mellemstore virksomheder spiller jo en særlig rolle for mulighederne for at øge beskæftigelsen, og netværkssamarbejdet mellem virksomhederne skal moderniseres og fremmes til fuldt at modsvare 1990'ernes krav; det nye program for viden og kvalitet skal bidrage hertil.

Regeringen vil nøje vurdere, om garantiordningen for pengeinstitutternes udlån til mindre virksomheder sikrer tilstrækkelig adgang til lånefinansiering; vi vil videre overveje andre muligheder for at forbedre finansieringsvilkårene for visse typer fremtidsinvesteringer, og vi må styrke erhvervslivets udviklingsevne. Der skal etableres kanaler for at omsætte forskningsresultater i produktion, der skal ske en høj grad af koordination af de offentlige forskningsbevillinger, og regeringens forskningspolitiske redegørelse vil som noget nyt vurdere den teknologiske udvikling og konsekvenserne heraf for samfundsudviklingen. Vi vil åbent tage fat på de dilemmaer, der præger vores tid, mellem den ny teknologiske økonomiske nødvendighed og de etiske og menneskelige hensyn og mellem forandringer til moderne avanceret produktionsteknologi og menneskelige og sociale hensyn. Arbejdet i Det Etske Råd og en åben debat og grundig analyse af nye forskningsresultater vil for regeringen være grundlaget for at slå bro over modsætningerne på et etisk holdbart grundlag.

Regeringen foreslår, at samspillet mellem den offentlige og den private sektor skal forbedres; de skal samarbejde og ikke modarbejde. I et dynamisk samspil kan fælles ressourcer og viden udnyttes til gavn for hele samfundet. Det kræver en fordomsfri opblødning af grænsen mellem den offentlige og den private sektor; både offentlige og private virksomheder skal kunne konkurrere på lige og fair vilkår, og private virksomheder skal inddrages som samarbejdspartnere i den offentlige sektor. Der skal være mulighed for fælles initiativer, selskaber og udviklingsprojekter.

Som en nyskabelse i den regionale erhvervs-politik vil industriministeren tage initiativ til at etablere en særlig rådgivning for kriseramte regioner, så der skabes grundlag for fornyet vækst. Regeringen vil arbejde for samarbejdsprojekter mellem offentlige og private, bl.a. på søfartsområdet og i form af systemeksport. Ideer, systemer og produkter, der er udviklet i tilknytning til den offentlige service, skal i langt højere grad gøres til eksportvarer ved bedre samordning af produktudvikling og markedsføring.

GATT-aftalen og ændringer i EF's landbrugs- og fiskeripolitik stiller de primære erhverv og forædlingsindustrierne over for store udfordringer, men der vil også vise sig muligheder for nye markeder. Erhvervene skal støttes i denne vanskelige omstillingsproces, der også må gå i retning af større hensyntagen til miljøet. Særligt gældstyngede fiskere og landmænd skal have bedre muligheder for at løse deres problemer.

Turismen bidrager også til at præge Danmarks ansigt udadtil. Turisterhvervene har vældige udviklingsmuligheder, bl.a. i samspil med kulturen. Regeringen lægger stor vægt på, at der skabes flere arbejdspladser på dette område; der er faktisk store uudnyttede muligheder herfor.

I kampen mod arbejdsløsheden vil regeringen gennemføre en reform af både arbejdsmarkeds- og uddannelsespolitikken. Adgangstegnet til arbejdsmarkedet er i dag mere end nogen sinde uddannelse. Den hastige samfundsudvikling betyder, at efter- og videreuddannelse bliver stadig vigtigere både for de beskæftigede og for de arbejdsløse. Regeringen vil gennemføre en voksen- og efteruddannelsesreform, der har som mål at skaffe 60.000 nye arbejdspladser i efteruddannelserne inden år 2000. Regeringen vil med udgangspunkt i Socialkommissionens anbefalinger og på baggrund af det lovforslag om erhvervsuddannelser, der allerede er fremsat, etablere en tredje adgangsvej til erhvervsuddannelser for de mere praktisk orienterede unge.

Regeringen ønsker også at forhandle om en forbedring af ordningerne om orlov og jobrotation. Børnefamilierne skal have bedre vilkår, og der skal gives bedre mulighed for, at man kan dygtiggøre sig på selvvalgt uddannelse.

[Statsministeren]

Regeringen lægger åbent op til en generel arbejdsmarkedsreform, hvor der er klare rettigheder og pligter, og hvor man i højere grad tager udgangspunkt i de lediges behov. Ændringerne skal gennemføres uden at forringe ydelserne til de ledige, og regeringen ønsker, at løntilskudsordningerne anvendes mere fleksibelt med vægt på støtte til nye, reelle arbejdspladser og en mere konstruktiv fordeling af det arbejde, vi har. Initiativet til aktiveringsindsatsen bør tages af de lokale og regionale myndigheder. De regionale arbejdsmarkeder skal tildeles en rammebevilling og gives mulighed for at indgå aftaler om jobrotation, hvor beskæftigede får efteruddannelse og ledige får job.

Den helt nye arbejdsmarkedspolitik skal medføre, at finansieringen af arbejdsmarkedsindsatsen gradvis omlægges til generelle lønfælgende bidrag fra alle erhvervsaktive og arbejdsgivere. Dette skal ske i sammenhæng med en ændring i skattesystemet, og samtidig er det tanken at opdele det samlede bidrag i ét til dagpengeudgifter og et andet, der finansierer den aktive arbejdsmarkedspolitik, medfinansierer voksen- og efteruddannelse, orlovsordninger m.v. Størrelsen af de årlige bidrag fastsættes i forbindelse med finansloven som led i den økonomiske politik og under fuld hensyntagen til konkurrenceevnen i vore virksomheder og naturligvis også til beskæftigelsesens udvikling.

Når vi så ser på beskæftigelsessituationen, er det ikke sandsynligt, at de traditionelle erhverv kan styrkes så meget, at det i sig selv kan sikre fuld beskæftigelse igen. Regeringen lægger derfor stor vægt på at undersøge, hvad der kan gøres for at skabe flere job på serviceområdet; behovet herfor er stort, og mange muligheder ligger ligefor. Ud over reparation og vedligeholdelse kan man som eksempler nævne en større bemanning af vore S-togs-stationer og banegårde, mere servicepersonale i offentlige institutioner og på museer, medhjælp til renholdelse af offentlige veje, pladser, parker og rekreative områder samt nye job også i forretninger.

Regeringen vil skabe arbejdspladser på utraditionelle områder. Også her kan som eksempler nævnes støtte til aktiviteter inden for idræt, kultur, folkeoplysning, miljøaktiviteter, socialt arbejde i foreninger, humanitære og kirkelige organisationer. Alt dette skal sættes i en for-

nuftig ramme, velafgrænset og fungerende side om side med beskæftigelsen i den øvrige private og den offentlige sektor. Der bør findes særlige løsninger for de grupper, der ikke har fuld arbejdsevne, og som derfor ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet. Regeringen vil overveje, hvordan disse grupper kan påtage sig mindre arbejdsopgaver, uden at der foretages en modregning i deres overførselsindkomst.

Regeringen er fast besluttet på over en årrække at gennemføre omlægninger af skatter og afgifter, som kan nedbringe skatten af arbejdsindkomster. Det, som regeringen lægger op til, er ordentligt gennemarbejdede trinvis omlægninger, som skal gennemføres i en takt, der sikrer familiernes og virksomhedernes økonomi.

Slutresultatet vil efter en årrække være et skatte- og afgiftssystem, som hænger sammen, som bekæmper spekulanternes forsøg på at undgå en beskatning, som præmierer dem, der beskytter vort miljø og skaber beskæftigelse, og som skaber større enkelhed, overskuelighed og bedre retssikkerhed for den enkelte borger.

Det er vigtigt for regeringen at understrege, at vi taler om en veltilrettelagt, gennemtænkt proces, der giver en retfærdig fordeling og respekterer de klare løfter, som i regeringsgrundlaget er afgivet til vore virksomheder. Omlægningen må ikke forringe det samlede økonomiske grundlag for de enkelte familier i egen bolig.

Det er regeringens opfattelse, at der er stærkt behov for at genskabe borgernes tillid til skattesystemet. Det er i dag en udbredt opfattelse i befolkningen, at blot man har råd til at købe en god skatterådgiver, bestemmer man stort set selv, hvad skattens størrelse skal være. Regeringens initiativer skal medvirke til at genskabe tilliden til, at vi har et retfærdigt skattesystem i Danmark, hvor den kommunale udligning og ligning er effektiv.

Gennem den senere tid har der været en diskussion om retsvæsenets forhold. Regeringen vil tage initiativ til en grundig vurdering af hele dette område. Regeringen vil således hurtigst muligt nedsætte et udvalg, der bl.a. skal se på spørgsmålet om dommeres udnævnelse, uddannelse og rekruttering på et bredere grundlag.

Endvidere har regeringen positivt noteret sig, at der er vist interesse for at oprette et lov-

[Statsministeren]

råd. Oprettelsen af et sådant rådgivende organ for Folketinget er naturligvis et spørgsmål, som først og fremmest må behandles og afgøres af Folketinget selv. Regeringen indgår gerne i et samarbejde med Folketinget om den nærmere udformning af reglerne herom, og vi vil yde al den bistand, som Folketinget måtte finde ønskelig.

Et helt centralt punkt i regeringens politik er, at vilkårene for de svageste grupper forbedres; regeringen vil ikke acceptere, at samfundets svageste lades i stikken. Regeringen vil derfor udarbejde en samlet handlingsplan for en indsats, der forebygger, at stadig flere ender i ensomhed, social nød og hjemløshed. Ikke mindst i den sociale sektor gælder reglen om, at hurtig hjælp er dobbelt hjælp. Derfor skal der sættes på forebyggelse. Vi vil se på alkohol- og narkopolitikken, på kriminalforsorgen og på andre områder. Regeringen vil iværksætte nye forsøg med nye boligtyper, hvortil der knyttes omsorg, hjælp og aktiviteter. De mest sårbare grupper i vores land skal have relevante tilbud og ikke blot overlades til sig selv i isolation og personligt forfald.

For at forebygge sociale problemer og øge livskvaliteten skal familien som enhed have de bedst mulige betingelser. Regeringens målsætning er at give forældre og børn mere tid sammen, samtidig med at begge forældre kan bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet. Regeringen vil desuden se på børnefamiliernes økonomiske vilkår i sammenhæng med de kommende skattereformforhandlinger.

Regeringen finder det ikke rimeligt, at et stigende antal børn og unge bliver holdt uden for fællesskabet. Det er uacceptabelt i vort velfærdssamfund at se gadebørn i storbyerne. For de svage og for de sårbare grupper skal der derfor opbygges minimumsrettigheder, som sikrer den omsorg, man ud fra medmenneskelige og sociale hensyn må kræve, uanset hvor man bor.

Ved forhandlinger med kommunerne vil regeringen tage udgangspunkt i, at der ydes en service, som svarer til disse minimumsrettigheder. Et nyt og forenklet kommunalt udligningssystem kan give en økonomisk tilskyndelse i den forbindelse.

Den offentlige sektor stilles over for krav om omstilling og fornyelse. Sådant er det her, og sådan er det også i den private sektor. Vi har

stadig væk en god offentlig sektor i Danmark især i kraft af dygtige og engagerede medarbejdere. De offentlige institutioner har en effektivitet, som mange i udlandet misunder os.

Den offentlige service skal yde bedst muligt i overensstemmelse med borgernes behov og yde sin service så effektivt og billigt som muligt. Der skal gøres op med kassetækning, så det undgås, at borgerne får en dårlig og for dyr service, blot fordi nogle derved kan opnå, at en anden kasse skal betale.

Ventetiderne ved børnepasning og ældreomsorg skal nedbringes, og på sundhedsområdet vil regeringen gradvis nedbringe ventetiderne for hospitalsbehandling. Der er opnået en forståelse med amterne om at gøre en indsats for at udvide operationskapaciteten i 1993, og aftaler for 1994 skal fremskynde denne politik.

Kortere ventetider skal også omfatte behandling af klager fra patienter. Regeringen finder det påkrævet, at der fastlægges etiske rammer for anvendelse af teknologi på hele sundhedsområdet, netop med udgangspunkt i Etisk Råds grundprincipper.

Kvalitet og folkelig deltagelse skal være målene for regeringens kulturpolitik. Blandt regeringens initiativer er, at Statens Kunstfond skal styrkes fra 1994, og Kulturfonden skal videreføres. Nye kulturhuse skal være klar til Kulturbymarkedet '96-arrangementet, samtidig med at kulturbytanken udbredes til hele Danmark. Vilkaarne for dansk film skal forbedres, og der skal tages initiativer for dansk musikliv.

Endelig ønsker regeringen at fremme de kunstneriske uddannelser, og jeg vil gerne understrege, at regeringen også ser idrætten, både breddeidrætten og den mere professionelt orienterede idræt, som en central del af vores kulturpolitik.

Som det er fremgået, vil regeringen tage en lang række initiativer på indenrigspolitikens forskellige områder. Vi er fulde af virkelyst, og vi ser mange presserende opgaver foran os.

Har vi så råd til at give Danmark en ny start, kunne man spørge. Ja, det har vi faktisk. Men mange af de opgaver, vi jo nu tager fat på, er ikke nye. Det nye er, at vi vil håndtere dem anderledes, at vi vil se på dem med friske øjne, og at vi vil fremlægge nye ideer til deres løsning.

Samtidig er vore forslag præget af ønsket om at bruge de forhåndenværende ressourcer på

[Statsministeren]

en anden og bedre måde. Midlerne til de arbejdsløse skal bruges aktivt og igangsættende frem for som passiv udbetaling af dagpenge. Og jeg vil gerne understrege, at regeringens initiativer til stadighed vil holde sig inden for rammerne af den ansvarlige udgiftspolitik, sådan som jeg har redegjort for den.

Jeg ved godt, at der i Folketinget og i befolkningen – hvad der ikke er noget unaturligt i – er forskellige opfattelser af, hvordan det danske samfund bør udvikle sig. Det giver anledning til megen og livlig debat. Sådan skal det være.

Ser vi os selv i forhold til andre lande, er Danmark jo i grunden et uhyre stabilt land, hvor den politiske tradition er gennemført frede-
delig.

Verden omkring os har forandret sig, og det præger i høj grad vores egen situation. En meget stor del af det danske samfunds problemer kan i dag kun løses effektivt gennem internationalt samarbejde. Det understreges vel mere end så meget andet af det sidste halve års valutauro.

Lad mig bruge netop valutauroen som det væsentligste eksempel til at slå fast, så det ikke kan misforstås, at regeringen holder fast ved økonomisk og politisk stabilitet, men det må nødvendigvis også være ensbetydende med et stærkt internationalt samarbejde.

I den forbindelse er Danmarks medlemskab af EF helt afgørende. Grundlaget for Danmarks deltagelse i EF-samarbejdet er det nationale kompromis om »Danmark i Europa«.

Jeg vil gerne slå fast, at regeringen vil videreføre den nye Europapolitik, som et stort flertal i Folketinget, bestående af syv partier, står bag.

Dette klare og utvetydige signal om en fortsat klar linje i Europapolitikken vil jeg gerne sende både til vore EF-partnere og til andre lande, som netop nu i særlig grad har søgelyset rettet mod os. Regeringen agter snarest muligt at fremsætte forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af Edinburgh-afgørelsen om Maastrichttraktaten. Regeringen vil drøfte tidspunktet for den kommende folkeafstemning med de politiske partier bag »Danmark i Europa«; faktisk har jeg indbudt til et møde allerede i morgen, og jeg håber, at vi kan nå hurtige beslutninger herom.

Denne folkeafstemning bliver afgørende for Danmarks fremtidsudsigter. Derfor er det meget vigtigt, at der gøres et aktivt oplysningsarbejde, og at der skabes den bredest mulige offentlige debat om sagen. Regeringen vil lægge et stort arbejde i at løse denne opgave.

Hånd i hånd med dette vil vi sammen med de øvrige partier skabe større åbenhed i Folketingets arbejde med EF-politikken og et bedre samvirke mellem Markedsudvalget og de øvrige faste udvalg.

Danmark har netop nu formandskabet i EF med de byrder og de muligheder, som det indebærer. Her ligger en af den nye regerings største og vigtigste arbejdsopgaver i de kommende måneder.

I forbindelse med det danske formandskab lægger regeringen afgørende vægt på, at EF-landene gør en stærkere fælles indsats for at øge beskæftigelsen. Vi vil tage initiativer, som også inddrager vore vigtigste partnere uden for EF. Således kan jeg oplyse, at der i april arrangeres et møde mellem EF- og EFTA-landenes økonomi- og finansministre for at diskutere, hvilke initiativer denne kreds af lande kan tage for at få flere i arbejde.

Vi vil også på EF's vegne, når tiden kommer, tage kontakt til den nye amerikanske administration for at få den bedst mulige samordning, når det gælder strategierne for vækst og beskæftigelse – det emne, som også præsident Clinton er så optaget af.

Inden for rammerne af det danske formandskabs arbejdsprogram vil regeringen gøre en særlig indsats for større åbenhed, nærhed og demokrati i EF's beslutningsproces. Vi vil styrke miljøpolitikken, vi vil bidrage til en hurtig og positiv afslutning af forhandlingerne om optagelse af de nordiske lande og Østrig i EF.

Endelig er det et hovedmål at nå et tilfredsstillende resultat af GATT-forhandlingerne om friere handel i verden.

Samtidig med at der føres forhandlinger om at få bl.a. Sverige, Finland og Norge med i EF, skal det nordiske samarbejde udbygges. Grundlaget for dette er de nordiske statsministers beslutninger under Nordisk Råds session i Århus i november sidste år.

Men den største og vanskeligste opgave i de kommende år bliver imidlertid at knytte det tidligere delte Europa sammen igen. Omstillingsprocesserne i Østeuropa er en skæbne-

[Statsministeren]

kamp, hvis udfald også bliver bestemmende for vor egen fremtid. Derfor skal der investeres mange ressourcer både politisk og økonomisk i forhold til disse lande.

Som et led i denne indsats indbyder Danmark til en konference i april med deltagelse af EF-landene, EFTA-landene og østeuropæiske lande. Her vil vi drøfte Østeuropas økonomiske udvikling og mulighederne for yderligere integration med Vesteuropa.

I vores del af Europa ligger der en vigtig opgave i at udnytte Øst-Vest-samarbejdet inden for rammerne af Østersørådet. På længere sigt er målet for dette samarbejde at gøre Østersøregionen til et af Europas økonomisk bæredygtige vækstcentre.

For første gang siden Anden Verdenskrig er der desværre igen krig i Europa. Endnu en gang oplever vi en fanatisme og en brutalitet, som vi havde troet at europæere som civiliserede folk for længst havde lagt bag sig. Endnu en gang ser vi koncentrationslejre – denne gang i det tidligere Jugoslavien.

Almindelig menneskelig anstændighed byder os, at vi ikke ser passivt til. Sammen med andre lande skal vi gøre alt for at finde en løsning på konflikten, og vi skal hjælpe de mennesker, der ikke har haft anden udvej end at flygte. I mange situationer hjælper man bedst flygtningene så tæt på deres hjemegn som muligt, men det er ikke altid, at man her og nu kan klare tingene på den måde. Det gælder også i forhold til flytningene fra Bosnien-Hercegovina.

Vi må være indstillet på at tage imod en del af flygtningene her i Danmark. Regeringen vil derfor udarbejde en handlingsplan for at sikre, at det sker på en ordentlig måde, så der bliver taget hensyn til både flygtningene og den lokale befolkning, der jo skal tage imod dem. Regeringen ønsker at aflaste de kommuner, der har mange flygtninge og indvandrere, bl.a. ved at tilstræbe en rimelig geografisk spredning af asylcentre. Vi ønsker samtidig, at lokalbefolkningen inddrages i at skabe ordentlige rammer for flygtningene.

Men flygtningeproblemet er et globalt problem. Regeringen vil arbejde videre med tanken om at nedsætte en europæisk flygtningekommission for at få en mere effektiv koordinering af de europæiske landes flygtningepolitik. Det kan ikke være rimeligt, at der stadig er

lande, der næsten ikke tager imod deres del af flygtningestrømmene.

Flygtningene er ét blandt mange udtryk for, at vi hænger tæt sammen med verden omkring os. Mens vores opmærksomhed netop nu rettes mod nogle dele af verden på grund af krige og flygtningestrømme, kan man tale om glemte folkeslag i andre dele af verden. Jeg tænker her specielt på de oprindelige folkeslag i det, man har kaldt den fjerde verden.

Regeringen støtter, at FN har gjort 1993 til de oprindelige folkeslags år. Vi finder, at de rettigheder, som grønlænderne gennem hjemmestyreordningen har opnået, kan tjene som inspiration andre steder i verden.

Ud over den kolossale opgave, der består i at overvinde Europas deling, har vi europæere en særlig forpligtelse til at støtte Afrika – det kontinent, mange har for let ved at glemme – i dets økonomiske udvikling og opbygningen af nye demokratiske samfundsmæssige institutioner.

Vi må ikke glemme verden uden for Europa. Den danske udviklingsbistand må derfor ikke forringes. Den skal fortsat målrettes mod de fattigste dele af verden, og disse lande skal samtidig have bedre muligheder for at afsætte deres produkter i den rige del af verden.

Indsatsen mod de globale miljø- og udviklingsproblemer trænger sig på efter Riokonferencen i juni sidste år. Som led i finanslovaftalen for 1993 blev der etableret en miljø- og katastrofefond, og regeringen vil inden den 1. april fremlægge den aftalte handlingsplan om dette. De økonomiske midler, som kan blive resultatet af omprioriteringer på forsvarsbudgettet, skal indgå i finansieringen af fonden.

For få år siden lå vægten i sikkerhedspolitikken på vores evne til at forsvare os mod et militært angreb udefra. I dag, hvor vi jo er i en helt anden situation, ligger vægten på at sikre økonomisk udvikling, demokrati og miljø. Den ligger på at forebygge konflikter i forskellige dele af verden og på at få dem bilagt hurtigst muligt, når de er brudt ud.

Vi har uændrede forpligtelser over for NATO, men også NATO har omstillet sig til nye opgaver, og samtidig har FN og CSCE fået langt større betydning.

Regeringen vil fortsat arbejde ud fra en målsetting om at gøre FN til rammen om et globalt sikkerhedssystem. I overensstemmelse

[Statsministeren]

med denne målsætning gør dansk militært og civilt personale en fortjenstfuld indsats i det tidligere Jugoslavien, og også andre steder på kloden gør danskere et vigtigt fredsbevarende arbejde på FN's vegne. Vi håber, at FN vil gå videre i sine aktiviteter end til de rene fredsbevarende operationer, og at man på sigt vil kunne opstille en egen styrke til løsning af internationale opgaver under egentlig FN-kommando. Danmark er parat til også at tilmelde enheder til sådanne aktiviteter.

Forsvarsforliget fra november sidste år indebærer en forstærkelse af denne indsats gennem oprettelse af en international enhed i forsvaret. Den skal levere styrken til FN og CSCE, samtidig med at den skal indgå i NATO's reaktionsstyrker. Det er vigtigt – meget vigtigt – at vi giver denne enhed den rigtige uddannelse, den rigtige udrustning og de rigtige kontrakter. Regeringen vil følge op på dette arbejde hurtigst muligt.

Regeringen vil senere på foråret give den redegørelse for principper og perspektiver i dansk udenrigspolitik, som vi jo fik i opdrag af Folketinget i november sidste år.

Regeringen agter at fortsætte det konstruktive samarbejde med Grønlands hjemmestyre om at gennemføre de justeringer af råstofordningen for Grønland, som vi har forberedt igennem nogen tid.

I går indgik regeringen en aftale med det færøske landsstyre, som skal sikre det færøske bankvæsen. Regeringen har lagt vægt på, at der i fuld forståelse med det færøske landsstyres egne ønsker tages skridt til at fjerne de grundlæggende strukturproblemer i Færøernes økonomi. Regeringen er naturligvis godt klar over, at stagnationen i verdensøkonomien og de vanskelige forhold for fiskeriet i Nordatlanten er en alvorlig belastning for Færøerne og for Grønland. Men det er også regeringens opfattelse, at det er i overensstemmelse med de eksisterende hjemmestyreordninger på Grønland og for Færøerne, at netop Grønland og Færøerne har hovedansvaret for, at de uheldige virkninger af denne udvikling imødegås. Men regeringen vil også i denne vanskelige tid tilstræbe et godt og et tillidsfuldt samarbejde med Færøernes landsstyre og Grønlands landsstyre.

Regeringen står over for krævende opgaver. For at løse dem vil vi på én gang både tænke

langsigtet og handle hurtigt. Vi vil handle hurtigt i forhold til arbejdsløsheden ved at tage en række konkrete initiativer i den allernærmeste fremtid. Vi vil hurtigst muligt forhandle om de elementer i arbejdsmarkedsreformen, der umiddelbart har en gunstig virkning på beskæftigelsen, og som kan fremrykkes. Vi vil følge op på finanslovaftalen fra december for at sikre, at fremrykningen af investeringer bliver gennemført efter hensigten. Vi vil forbedre den mere langsigtede erhvervs-, uddannelses- og arbejdsmarkedspolitik, som kan skabe et stabilt grundlag for høj beskæftigelse.

Også på andre centrale områder vil regeringens arbejde blive præget af denne kombination af handlekraft og tålmodig omstilling. Også miljøpolitik og omlægning af skattesystemet vil der blive taget fat på ud fra netop dette grundprincip.

Om kort tid vil regeringen fremlægge sit lovprogram. Vi har travlt med at komme i gang med arbejdet, som det er fremgået, men vi ved, at fornyelsen af det danske samfund vil tage tid, og vi ved, at det kræver bred opbakning i befolkningen og i Folketinget, hvis det skal lykkes.

Må jeg invitere alle til at deltage i en ny start for Danmark.

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Forskningsudvalget (9/12 92):

Hans Erenbjerg (S) ændret til Hans Erenbjerg (UP)

Markedsudvalget (15/1 93):

Udtræder: Sønderby (V)
Ny stedf.: Mejdahl (V)

Markedsudvalget (18/1 93):

Udtræder: Mejdahl (V)
Ny stedf.: Sønderby (V)

Forskningsudvalget (20/1 93):

Ny stedf.: Pia Gjellerup (S)

[Formanden]*Indfødsretsudvalget (21/1 93):*

Lis Noer Holmberg (CD) ændret til Lis Noer Holmberg (UP)

Socialudvalget (26/1 93):

Udtræder: Bente Grønfeldt (V)
Nyt medl.: Hanne Severinsen (V)

Sundhedsudvalget (26/1 93):

Udtræder: Bente Grønfeldt (V)
Ny stedf.: Erik Larsen (V)

Uddannelsesudvalget (26/1 93):

Udtræder: Bente Grønfeldt (V)
Ny stedf.: Bodil Thrane (V)

Indfødsretsudvalget (27/1 93):

Lis Noer Holmberg (UP) ændret til Lis Noer Holmberg (V)

Kirkeudvalget (21/1 93):

Lis Noer Holmberg (CD) ændret til Lis Noer Holmberg (UP)

Kirkeudvalget (27/1 93):

Lis Noer Holmberg (UP) ændret til Lis Noer Holmberg (V)

Kommunaludvalget (21/1 93):

Lis Noer Holmberg (CD) ændret til Lis Noer Holmberg (UP)

Kommunaludvalget (27/1 93):

Lis Noer Holmberg (UP) ændret til Lis Noer Holmberg (V)

Socialudvalget (21/1 93):

Lis Noer Holmberg (CD) ændret til Lis Noer Holmberg (UP)

Socialudvalget (27/1 93):

Lis Noer Holmberg (UP) ændret til Lis Noer Holmberg (V)

Sundhedsudvalget (21/1 93):

Lis Noer Holmberg (CD) ændret til Lis Noer Holmberg (UP)

Sundhedsudvalget (27/1 93):

Lis Noer Holmberg (UP) ændret til Lis Noer Holmberg (V)

Udvalget vedrørende Grønlandslove (21/1 93):

Lis Noer Holmberg (CD) ændret til Lis Noer Holmberg (UP)

Udvalget vedrørende Grønlandslove (27/1 93):

Lis Noer Holmberg (UP) ændret til Lis Noer Holmberg (V)

Udvalget vedrørende Det Civile Beredskab (21/1 93):

Lis Noer Holmberg (CD) ændret til Lis Noer Holmberg (UP)

Udvalget vedrørende Det Civile Beredskab (27/1 93):

Lis Noer Holmberg (UP) ændret til Lis Noer Holmberg (V)

Udvalget vedrørende Det Etske Råd (21/1 93):

Lis Noer Holmberg (CD) ændret til Lis Noer Holmberg (UP)

Udvalget vedrørende Det Etske Råd (27/1 93):

Lis Noer Holmberg (UP) ændret til Lis Noer Holmberg (V)

Folketingets Økontaktudvalg (21/1 93):

Lis Noer Holmberg (CD) ændret til Lis Noer Holmberg (UP)

Folketingets Økontaktudvalg (27/1 93):

Lis Noer Holmberg (UP) ændret til Lis Noer Holmberg (V)

Forsvarsudvalget (27/1 93):

Udtræder: Birthe Rønn Hornbech (V)
Ny stedf.: Enggaard (V)

Markedsudvalget (27/1 93):

Udtræder: Kofod-Svendsen (KRF)
Nyt medl.: Lysholm Christensen (KRF)

Udvalget til Valgs Prøvelse (28/1 93):

Udtræder: Bilgrav-Nielsen (RV)
Nyt medl.: Elisabeth Arnold (RV)

Markedsudvalget (28/1 93):

Udtræder: Grove (KF)
Nyt medl.: Kent Kirk (KF)
Udtræder: Niels Helveg Petersen (RV)

[Formanden]

Nyt medl.: Elisabeth Arnold (RV)

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 3. februar 1993, kl. 13.00.

Mødet hævet kl. 13.54
